

Varhaiskasvatuksen opintopäivä 7.9.2017

Varhaiskasvatuksen kehittämisen tiekartta vuosille 2017–2030

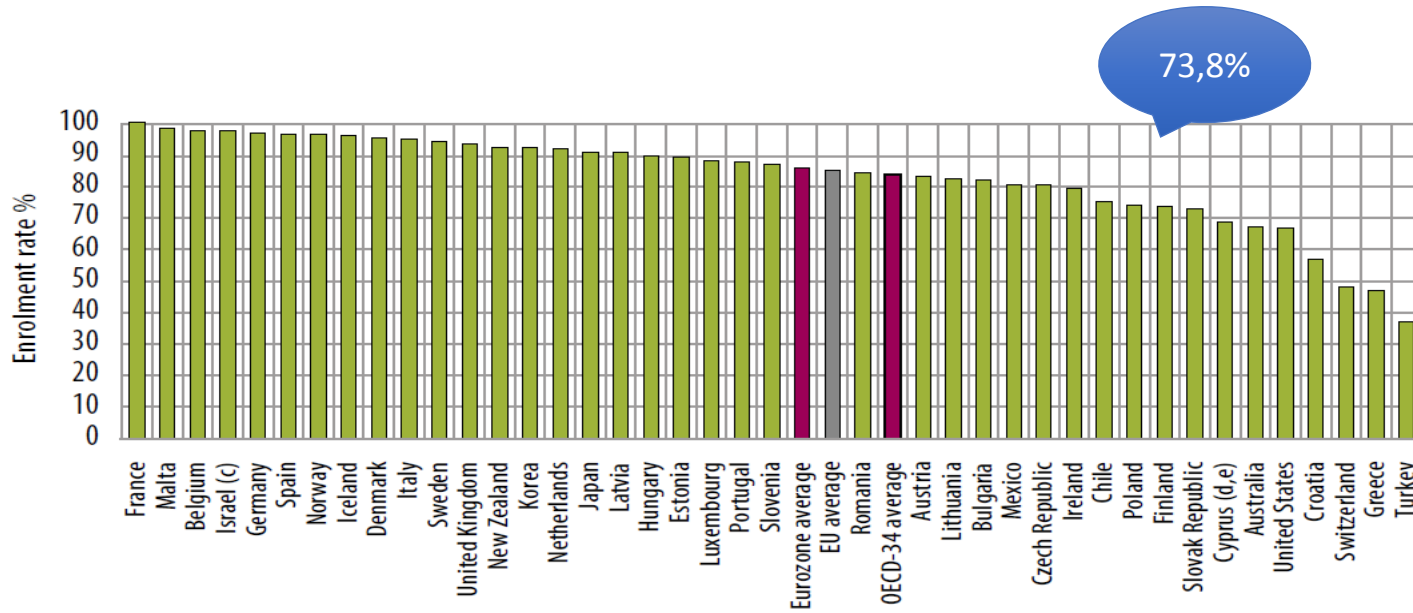
”Tämä on kolmen hengen asiantuntijatyöryhmän selvitys

- varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamisesta,*
- varhaiskasvatuksessa tarvittavasta osaamisesta, koulutuksen kehittämistarpeista ja*
- päiväkodin henkilöstörakenteesta Suomessa.”*

Professori Kirsti Karila, tutkimusjohtaja Tuomas Kosonen, varhaiskasvatusjohtaja Satu Järvenkallas

Osallistumisasteen nostaminen - miksi?

Euroopan Unionin strategian tavoitteena vuonna 2020 on, että osallistuminen varhaiskasvatukseen 4-vuotiailla olisi vähintään 95%, mitä lähelle muut Pohjoismaat yltävät, mutta mistä Suomi jää kauas.

Kuvio 3. 3–5-vuotiaiden osallistumisaste mahdolliseen varhaiskasvatukseen tai esiopetukseen (lähde: OECD)

Työryhmän suositukset

Osallistumisasteen nostamista koskevia suosituksia

- Varhaiskasvatuksen maksujärjestelmän uudistaminen
- Kotihoidon tuen ja lasten hoitovapaan alentaminen kahteen vuoteen
- Varhaiskasvatuksen positiivisia seuraamuksia koskevan tiedon lisääminen
- Kunnallisten varhaiskasvatukseen osallistumiseen liittyvien eriarvoistavien käytäntöjen tiedostaminen ja yhdenmukaistaminen
- Työn ja perheen yhteensovittamisen tukeminen lisäämällä työelämän joustoja lapsiperhevaiheessa
- Muiden työhön ja varhaiskasvatukseen osallistumista epäkannustavaksi tekevien tukien uudistaminen, esimerkiksi toimeentulotuki ja asumistuki

Henkilöstön osaamisen ja koulutuksen kehittämisen lyhyen aikavälin suositukset

Varhaiskasvatustalouden toisen vaiheen pikainen käynnistäminen ja sen yhteydessä henkilöstörakenteen ja henkilöstön kelpoisuusvaatimusten uudistaminen

Yliopistollisen lastentarhanopettajakoulutuksen sisäänoton kasvattaminen

Toisen asteen varhaiskasvatukseen kelpoistavan koulutuksen tutkintomääristä ja koulutuksen järjestämisvastuista neuvottelu

Rahoituksen varaaminen henkilöstön täydennyskoulutukseen

Työvoima- ja koulutustarpeen ennakoitiedon rakentamisen kiirehtiminen

Varhaiskasvatuksen koulutuksen yhteistyöfoorumin perustaminen

Varhaiskasvatuksen koulutusten opetussuunnitelmien uudistaminen suosituksia vastaavalla tavalla

Ehdotus henkilöstörakenteesta

Lapsiryhmissä toimivien varhaiskasvatuksen opettajien, varhaiskasvatuksen sosionomien ja lastenhoitajien suhteelliset osuudet uudessa hoito- ja kasvatushenkilöstön rakenteessa ovat seuraavat

- vähintään 40 % henkilöstöstä on varhaiskasvatuksen opettajia,*
- enintään 60 % henkilöstöstä on joko varhaiskasvatuksen sosionomeja tai lastenhoitajia.*

-
- *Jokaisessa lapsiryhmässä tulee olla vähintään yksi varhaiskasvatuksen opettaja.*
 - *Varhaiskasvatuksen sosionomien tarve n 20–25 % henkilöstöstä*
 - *Lastenhoitajien tarve on n. 35–40 %.*
 - *Koska tarve saattaa kunnan eri alueilla, eri päiväkodeissa vaihdella, eri henkilöstöryhmien osuutta henkilöstön kokonaismäärästä tarkastellaan kuntakohtaisesti.*
 - *Kuntien tulee sopia alueellaan toimivien yksityisten palveluntuottajien kanssa siitä, miten suhteelliset osuudet toteutuvat yksityisesti tuotetuissa palveluissa.*

Lastenhoitajan ammatillinen profiili

- Lastenhoitaja toimii osana kasvattajatiimiä ja osallistuu toiminnan kehittämiseen ja arviointiin.
- Työssä keskeistä on sensitiivinen vuorovaikutus lasten kanssa.
- Lastenhoitaja toimii yhteistyössä perheiden kanssa
- **Erityisosaamisen alueena lastenhoitajan tehtävissä on lasten terveyteen ja hoitoon liittyvä osaaminen. Tällaisten sisältöjen tulee kuulua vahvana lastenhoitajan opintoihin toisella asteella**
 - > hygieniaan ja lasten lääkehoitoon kuuluvat sisällöt.

- **Toisen asteen koulutuksen** varhaiskasvatuksen sisältöjä kehitetään edelleen siten, että **vuoteen 2023 mennessä muodostetaan yksi varhaiskasvatusalan perustutkinto**, jossa voidaan riittävällä syvyydellä huomioida varhaiskasvatuksen tehtävien vaatima osaaminen.
- Jo nykytilanteen ja lasten varhaiskasvatuksen osallistumisasteen oletetun nousun myötä varhaiskasvatus on huomattavan suuri työkenttä, joka tarvitsee juuri tälle alalle koulutetun henkilöstön.

Täydennyskoulutus

- *Tärkeää sisällyttää koulutuksen piiriin kaikki varhaiskasvatuksen henkilöstöryhmät*
- Tärkeitä täydennyskoulutuksen sisältöjä tällä hetkellä: **monikulttuurisuus, opetussuunnitelmatyö, lasten kehitys ja oppiminen sekä varhaispedagogiikka ja sen johtaminen.**
- Lastenhoitajille: *tärkeää organisoida uusinta tutkimustietoa hyödyntävää koulutusta **lapsen kehityksen ja oppimisen** teemoista sekä **varhaiskasvatuksen pedagogiikkaan** liittyvistä sisällöistä siltä osin kuin ne liittyvät tehtäväkuvaan*
- Vahvistaa lastenhoitajien osaamista heidän omalla erityisalueellaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä.

Varhaiskasvatusmaksuja alennetaan 70 miljoonalla eurolla 1.1.2018 alkaen. Alennukset kohdistuvat pieni- ja keskituloisille sekä toisen lapsen sisaralennus nostetaan 50 prosenttiin. Maksuttoman varhaiskasvatuksen piiriin tulee 6 700 perhettä lisää. Maksutulojen alenema kompensoidaan kunnille. Yliopistokoulutettujen lastentarhanopettajien koulutusmäärien lisäämiseen kohdennetaan 5 miljoonaa euroa vuodelle 2018.

5) enintään 20 000 000 euroa avustuksina korkeakoulutuksen aloituspaikkojen määräaikaiseen lisäykseen ja varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen kehittämiseen

- Hallitus käynnistää laajan kokeilun vuosina 2018–2019 viisivuotiaiden maksuttomasta varhaiskasvatuksesta yhdessä halukkaiden kuntien kanssa
- Kokeiluun käytetään 5 miljoonaa euroa valtion rahoitusta

Tuhat uutta lastentarhanopettajaa

🕒 5.9.2017 9.14 OKM

Opetus- ja kulttuuriministeriö on sopinut tuhannen aloituspaikan lisäyksistä lastentarhanopettajien koulutukseen yliopistoissa. Lisäykset toteutetaan vuosina 2018–2021 hallituksen varaaman 28 miljoonan euron määrärahan turvin.

Ei päivää ilman sotea...

Sivistys- ja sote-palvelut lapsi- ja perhelähtöisiksi

- Neljä selvityshenkilöä kartoittaa sivistys- ja sote-palveluiden yhdyspintoja sekä verkostojohtamisen malleja, joilla varmistetaan palvelujen toimivuus lasten ja perheiden kannalta parhaalla mahdollisella tavalla sote-palveluiden siirtyessä maakunnan vastuulle
- Selvitystyö on osa Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelmaa (LAPE).

- Yhdyspintoja ovat sellaiset toiminnat ja tehtäväkokonaisuudet, jotka kuuluvat kunnan tai maakunnan järjestämisvastuulle, mutta joiden asukas- ja asiakaslähtöinen toteuttaminen edellyttää yhteisiä tavoitteita ja yhteistyötä.
- **Miten lapsi-, nuori- ja perhelähtöisyys palveluissa varmistetaan?**
- Tavoitteena on turvata oikea-aikainen ja tarpeenmukainen tuki lapsen, nuoren ja perheen erilaisiin tarpeisiin.

Väliraportti syyskuun 2017 loppuun mennessä ja lopullinen raportti 31.12.2017 mennessä.

Varhaiskasvatuslaki – missä mennään?

1. vaihe voimaan 1.8.2015

- päivähoitolaki > varhaiskasvatuslaki, sosiaalipalvelu, tavoitteet, ryhmäkokokatto,...

1.8.2016

-ryhmäkoot/suhdeluvut, subjektiivinen oikeus

2. vaihe on virkamiesvalmistelussa opetus- ja kulttuuriministeriössä – syksy 2017?

- poikkeamissäännös, kelpoisuudet, henkilöstörakenne,...

VASU 2017

Kuka laatii lapsen vasun?

- Laaditaan yhteistyössä henkilöstön ja lapsen vanhempien tai muiden huoltajien kanssa.
- Päiväkodeissa sen laatimisesta vastaa lastentarhanopettajan kelpoisuuden omaava henkilö.

HUOM!

> myös lastenhoitajat/lähihoitajat tekevät suunnitelmia ja käyvät keskustelut vanhempien kanssa, mutta vastuu on lastentarhanopettajalla.... tiimin viesti lapsesta vanhemmille sama kaikilta riippumatta siitä kuka keskustelun pitää.

- Lapsen mielipide on selvitettävä ja otettava huomioon
- Laatumiseen voivat osallistua lapsen kehitystä ja oppimista tukevat muut esim. viranomaiset, asiantuntijat
- Toteutumista on arvioitava ja suunnitelma on tarkistettava vähintään kerran vuodessa. Tätä useammin se on tarkistettava, jos lapsen tarpeet sitä edellyttävät.

Varhaiskasvatuksen ammattilainen – tule mukaan Tehyn ja SLaL:in Kallis lasti -iltaan
SLaL ja Tehy järjestävät yhdessä kevään ja syksyn aikana #kallislasti koulutusiltoja eri puolilla Suomea. Tilaisuudet ovat avoimia kaikille varhaiskasvatuksen parissa työskenteleville. Tule mukaan kuulemaan ajankohtaisista asioista, edunvalvonnasta, työaika-asioista ja sotesta. Illassa on mukana asiantuntijoita SLaL:ista ja Tehystä.
Lähde rohkeasti mukaan, vain osallistumalla voit vaikuttaa lastenhoitajien edunvalvontaan!

Vielä ehdit mukaan:

Jyväskylä..... 19.9.

Tampere..... 20.9.

Pori.....28.9.

Mikkeli..... 4.10.

Helsinki..... 9.10.

Seinäjoki..... 11.10.

Turku..... 26.10.

Oulu.....31.10.

Kajaani.....2.11.

Rovaniemi.....8.11.

Lisätietoa ja ilmoittautumiset:

www.tehy.fi/fi/palvelut-ja-edut/tapahtumat

Vaikuta tulevaisuuteen ja jätä jälkesi historiaan

Äänestä Tehyn vaaleissa 11.-28.9.2017.

Kiitos!

